

Lighting Instruction

GB	Lighting Instructions	2
DK	Fyringsinstruksjon	5
IT	Istruzioni per l'accensione	8
FR	Instructions d'allumage	11
NL	Stookinstructies	14
NO	Fyringsinstruksjon	17
DE	Heizinstruktionen	20
FI	Lämmitysohjeet	23

C 400

Contura

VALG AV BRENSEL

Alle sorter ved av bjerk, bøk, eik, alm, ask, bartrær og frukttrær kan brukes som brensel i peisovnen. De forskjellige treslagene har forskjellig densitet, og jo høyere densitet veden har desto høyere energiinnholdet. Høyest densitet har bøk, eik og bjerk.

Fersk ved består av halvparten vann. En del av vannet sirkulerer fritt mellom fibre og en del er bundet i cellene. Veden skal alltid tørkes slik at det frie vannet fordunster. Når fuktigheten har sunket til under 20 %, er veden klar til bruk. Dersom man fyrer med ved med høyere vanninnhold, så går en stor del av vedens energiinnhold med til å koke bort vannet. Er veden fuktig blir også forbrenningen dårlig og det danner seg sot- og tjærebelegg i skorsteinen, noe som i verste fall kan føre til skorsteinsbrann. Utover dette fører det også til at glasset i peisovnen blir sotete og fører til ubehag for dem som bor i nærheten på grunn av forurensning av luften.

For å være sikker på at man har tørr ved, bør veden hugges om vinteren og ligge til lagring fritt og luftig under tak i løpet av sommeren. Dekk aldri en vedstabel med presenning som ligger ned mot marken, fordi presenningen fungerer som et tettsluttende dekke og veden hindres i å tørke.

Oppbevar alltid en mindre mengde ved innendørs i noen dager før bruk, slik at overflatefuktigheten som finnes på veden rekker å fordunste.

Vedens fuktighetsinnhold kan enkelt kontrolleres ved at et vedstykke veies før og etter at den er tørket ett døgn i en ovn ved 80 °C. Beregn deretter fuktighetsinnholdet ved å dividere mengden fordampet vann (vekt før minus vekt etter tørking) med total vekt på vedstykket, inklusive vann:

$$\text{Fuktighetsinnhold i \%} = \frac{m_{\text{før}} - m_{\text{etter}}}{m_{\text{før}}} \times 100$$

Advarsel!

Fossilt brensel, trykkimpregnert tre, malt eller limt tre, sponplater, plast eller fargebrosjyrer må ikke brukes som brensel. Felles for disse materialer er at de utvikler saltsyre eller tungmetaller under forbrenningen som er skadelige for miljøet og peisen. Saltsyre kan også angripe stålet i røykløp og mørtelen i en murt skorstein.

Viktig for en god forbrenning er også at veden er passe stor. Størrelsen på veden bør være:

Opptenningsved: Finkløvd ved

Lengde:	25–33 cm
Diameter:	2–5 cm
Mengde pr. opptenning:	3–3,5 kg (ca. 8–10 finkløvd ved)

Ved: Kløvd ved

Lengde:	25–33 cm
Diameter:	7–9 cm
Normal mengde:	2–2,5 kg/time
Max mengde:	3–3,5 kg/time

SLIK FYRER DU

Det er viktig at du bruker korrekt mengde ved, spesielt ved opptenning. De første gangene du fyrer bør du derfor bruke en vekt for å se og lære hvor mye 2,5 kg opptenningsved er. Lær deg også hvor mye normal- og maksimummengde er.

Peisovnen er kun beregnet på å brenne med stengt ovnsdør. Åpne alltid ovnsdøren sakte og forsiktig, for å hindre at røyk kommer ut i rommet på grunn av trykkforandringen som oppstår i brennkammeret når ovnsdøren åpnes.

Peisovnens forbrenning er avhengig av trekkforholdet i skorsteinen. Etter at du har fyrt noen ganger vil du finne riktig innstilling av forbrenningsluftspjeldet, samt passende mengde og størrelse på veden du legger i ovnen.

OPPTENNING

Viktig!

Vær oppmerksom på at om det brukes for lite ved til opptenningen eller at veden er for grovt kløvet, oppnås ikke riktig arbeidstemperatur i brennkammeret. Følgen av en feilaktig opptenning blir dårlig forbrenning med kraftig sotdannelse eller at ilden slukker når ovnsdøren stenges.

Åpne et vindu i nærheten av peisen før opptenning, dersom huset har mekanisk ventilasjon og det finnes et undertrykk i huset. La det stå åpent inntil det brenner godt.

For raskt å få et brukbart underlag av glør, skal det alltid ligge et tynt lag av aske og forkullede trebiter innenfor vedfangeren i peisen.

OBS!

Reguleringshendelen til risten må være skjøvet helt inn mens fyringen pågår.

1. Åpne forbrenningsluftspjeldet.
2. Legg inn avisepapir eller tennbriketter, samt 3–3,5 kg finkløvd ved midt i peisen. Veden legges på kryss og tvers som et tømmerhus.
3. Tenn på.
4. Lukk døren inntil uten å stenge den helt. Etter ca. 15 minutter og ilden har fått godt tak, skyves reguleringshendelen inn igjen og døren stenges helt.
5. Legg inn ytterligere 3–4 vedstykker med en samlet vekt på 2–3 kg innen flammen slukker. Forbrenningsluftspjeldet skal være helt åpent under hele opptenningsforløpet.

PÅFYLLING AV VED

Viktig!

En forutsetning for å kunne regulere avgitt effekt er et tykt lag av glør og høy temperatur i brennkammeret.

Når ilden har brent ned til glør, er det på tide å legge på mer ved.

1. Åpne døren forsiktig og spre glørne utover til et jevnt skikt ved hjelp av et vedstykke.
2. Legg på 3–4 vedstykker som til sammen veier ca. 2–3 kg. To av vedstykkene legges på glørne parallelt med peisens framside og ett vedstykke legges på skrå over de to første.

3. La ovnsdøren stå på gløtt i ca. 1 minutt til veden brenner godt.
4. Forbrenningsluftspjeldet skal være helt åpent i 2-3 minutter til veden er blitt forkullet og brenner ordentlig. Hvis man deretter ønsker en langsommere forbrenning kan tilførselen av forbrenningsluft minskes. Forutsetningen for regulering av forbrenningen varierer avhengig av temperaturen i brennkammeret og trekken i skorsteinen.
5. En nominell avgitt effekt på 6-7 kW oppnås normalt når forbrenningsluftspjeldet er 50 % åpent.
6. Lavest avgitt effekt på 3-4 kW oppnås normalt når forbrenningsluftspjeldet er 30 % åpent og det fyres med grove vedstykker. I denne forbindelse er det viktig at forbrenningsluftspjeldet er helt åpent i ca 4-5 minutter så veden får tid til å tenne ordentlig innen tilførselen av forbrenningsluft minskes.

Viktig!

Det er viktig at det raskt begynner å brenne i vedstykkene. Raskt opptenning fås ved å åpne forbrenningsluftsspjeldet helt eller la ovnsdøren stå i opptenningsstilling i en kort tid. Ulfefyring, som vil si kraftig redusert lufttilførsel, gir dårlig forbrenning med høye utslipp av emisjoner, samt lav virkningsgrad, og kan i verste fall forårsake rask gassantennelse med skader på ovnen som følge.

BEST VARMEUTBYTTE

Bålet må ikke være for stort. Store bål er uøkonomiske og gir dessuten høye røykgasstemperaturer, som kan skade peis og skorstein. Anbefalt vedmengde ved normal fyring er 2–2,5 kg/time og maksimal vedmengde er 3,5 kg/time. Disse verdiene gjelder for fyring med kløvd bjerkeved eller annen løvved med ca. 18 % fuktighet. Fyring med samme vedmengde som ovenfor med for eksempel bartre, vil gi vesentlig høyere ildstedstemperaturer. Fyring med maksimale mengder over lengre perioder av gangen, vil forkorte peisens levetid, og dersom den maksimale mengden overskrides, kan deler av peisen skades og garantien bortfaller. Forsøk viser at det beste og mest økonomiske varmeutbyttet oppnås om man legger inn 2–2,5 kg ved per time og påfylling.

NÅR PEISEN ER NY

Når peisen er ny kan det oppstå en spesiell lukt som kommer av at rester av oljebelegg og overflødig farge kan sitte igjen på platene. Etter noen opptenninger forsvinner lukten. Det kan også forekomme at man kjenner en spesiell stikkende lukt som kommer etter en tids bruk. Lukten kommer fra isolasjonen i skorsteinen. Dette kan avhjelpest ved å fyre med maksimal vedmengde, 3 kg/time, under et tidsforløp på 5–8 timer.

VEDLIKEHOLD AV PEISEN

- Ved fyring i ildsteder med glassdører, kan glassene bli sotete, selv om det brukes tørr ved som kun inneholder 15–20 % fuktighet. Dersom man gjør rent regelmessig, rekker det ofte å tørke med tørt papir. Dersom sotet har sitte på glasset i lengre tid, kan den lett fjernes med rengjøringsmiddel, eller et spesielt sotfjerningsmiddel. Disse midlene fås kjøpt i dagligvarebutikker, eller hos din lokale faghandel for ovner og peiser.
Bruk aldri rengjøringsmiddel som inneholder slipemiddel, fordi dette kan skade glasset.
- Når asken i askeskuffen skal tømmes, må du kontrollere at det ikke finnes glør igjen. Asken skal oppbevares i en ikke-brennbar beholder med lokk i minst en uke før den kastes.
- Klebersteinene rengjøres med sandpapir eller tørkes av med ren acetone. Sett ikke brennbare gjenstander eller stearinlys på klebersteinene.
- Peisristen må rengjøres et par ganger per fyringssesong. Risten og de øvrige støpejernsdelenene rengjøres med en stålbørste.
- Kontroll av pakninger er viktig fra et forbrenningssynspunkt, fordi slitte pakninger fører til dårligere forbrenning og peisen får «falsk trekk».
- Malte deler på peisen kan rengjøres med en fuktig klut, eventuelt med litt oppvaskmiddel. Skader på malte deler, f.eks. mindre riper, kan utbedres med Conturas vedlikeholdsfarge. Kontakt din faghandel for ovner og peiser.
- På grunn av at peisen hele tiden har en stor luftgjennomstrømning, kald romstemperert luft trekkes inn og varm luft kommer ut igjen, kan det samle seg støv under og bak peisen. Derfor bør disse stedene rengjøres regelmessig.
- Detaljer som sitter umiddelbart i nærheten av ilden, kan det være nødvendig å bytte ut etter en tid. Eksempler på slike deler er røykhyller, ildstedssteiner og rister. Levetiden på disse delene er avhengig av hvor mye det fyres og på hvilken måte peisen blir brukt.

FEIING

Feiing av røykkanaler og skorsteinstilkoblinger bør utføres av feiermestere. Feiing og rengjøring av peisens ildsted kan gjøres ved skraping og/eller bruk av børste. Det beste er allikevel å bruke en sotstøvsuger.

Dersom det oppstår eller er fare for pipebrann, skal forbrenningsluftspjeldet og dørene stenges. Tilkall om nødvendig brannvesenet for å slokke. Etter en pipebrann skal skorsteinen alltid kontrolleres av feiervesenet.

MULIGE ÅRSAKER TIL DRIFTSFORSTYRRELSER OG UTBEDRINGER AV DISSE

Det trekker dårlig i peisen etter installasjonen.

- Kontroller at skorsteinens lengde oppfyller NIBEs anbefalinger, dvs. en totallengde på minst 3,5 meter.
- Kontroller at det ikke finnes noe i skorsteinen som hindrer røykgassene, og at ikke noen nærliggende hus eller trær påvirker vinden rundt skorsteinen.
- Kontroller også skorsteinens areal (gjelder eksisterende murt skorstein), som bør være 155–200 cm².

Peisen har dårlig trekk og ilden dør ut etter kort tid.

- Dette kan skyldes at veden ikke er tilstrekkelig tørr. Kontroller veden.
- En annen årsak kan være at det er undertrykk i huset, f.eks. ved bruk av kjøkkenvifte eller annen mekanisk ventilasjon. Åpne et vindu i nærheten av peisen under opptenningen. Du kan også prøve å tenne på noe avisepapir og holde det opp inne i peisen, for å få i gang trekken.
- Tilførselsluftkanalen utenfra kan være helt eller delvis tilstoppet. Løsne tilførselen og prøv om det går an å brenne med luft fra rommet.
- Kontroller at forbrenningsluftspjeldet er åpent.
- Det kan også hende at peisens røykuttak/skortsteinsspjeld er tildekket av sot etter feiing. Løft ut røykhyllen og kontroller om dette er tilfelle.
- Til slutt bør du lese fyringsinstruksjonen på nytt. Kanskje vedmengden er for liten og underlaget av glør er blitt for lite og kaldt, slik at det ikke avgir tilstrekkelig varme til å tenne neste påfylling av ved.

Det dannes unormalt mye sot på glasset

Det vil alltid bli et visst sotbelegg på glasset og det legger seg på litt mer ved hver fyring. Sot på glasset skyldes hovedsakelig tre forhold:

- Veden er fuktig, noe som leder til dårlig forbrenning med stor røykutvikling som følge.
- Det er for lav temperatur i brennkammeret, noe som fører til ufullstendig forbrenning og dårlig trekk i skorsteinen.
- Feilaktig bruk, f.eks. sto ikke døren litt på gløtt i ca. 15 minutter, eller reguleringshendelen var kanskje ikke skjøvet inn.

Kontroller at veden du bruker har riktig tørrhetsgrad og sørg for at underlaget av glør er kraftig nok. Les fyringsinstruksjonene på nytt, for å være sikker på at det gjøres riktig.

Fra tid til annen kan man kjenne lukt av røyk og sot i nærheten av peisen.

Dette kan forekomme ved vindnedslag i skorsteinen og skjer som oftest ved en bestemt vindretning når det blåser.

Malte deler er blitt misfarget.

Dersom noen av de malte delene er blitt misfarget, er det fordi peisen har hatt for høy temperatur. Årsaken til at temperaturen har vært for høy, kan være at den maksimale vedmengden er overskredet, at det har vært brukt feil brensel (f.eks. byggeavfall, store mengder finkløvd spillvirke e.l.), eller at reguleringshendelen ikke har vært skjøvet inn under fyringen. Garantien omfatter ikke slike skader. Dersom malte deler er blitt skadet kan de, om ønskelig, lett byttes ut. Ta kontakt med forhandleren.

Skulle det oppstå problemer som du ikke kan rette på selv, må du kontakte forhandleren eller feiervesenet.

Med disse fyringsrådene håper vi at du vil få en stemningsfull, økonomisk og problemfri bruk av din Contura-peis.